

SPIS TREŚCI

Wykaz najczęściej stosowanych skrótów	11
Wstęp	15
Rozdział I	
Przemoc w pracy – zagadnienia ogólne	23
1. Pojęcie przemocy w pracy	23
2. Najczęstsze formy przemocy w pracy	28
2.1. Molestowanie seksualne	28
2.2. Molestowanie	33
2.3. Mobbing	36
2.4. Inne formy przemocy w pracy	42
2.5. Zachowania mylone z przemocą w pracy	43
3. Zakres podmiotowy przemocy w pracy	47
3.1. Ofiara przemocy w pracy	47
3.2. Sprawca przemocy w pracy	51
3.3. Podmiot odpowiedzialny za przemoc w pracy	52
4. Granice czasowo-miejscowe przemocy w pracy	54
Rozdział II	
Międzynarodowe i zagraniczne standardy ochrony przed przemocą w pracy	59
1. Historia rozwoju ochrony przed przemocą w pracy	59
2. Ochrona przed przemocą w pracy w prawie międzynarodowym publicznym oraz w prawie europejskim	64

2.1. Przemoc w pracy a prawo międzynarodowe	
publiczne	64
2.1.1. Międzynarodowa Karta Praw Człowieka	64
2.1.2. Międzynarodowe standardy pracy MOP	66
2.2. Prawo europejskie	78
2.2.1. Europejska Konwencja Praw Człowieka	78
2.2.2. Europejskie Karty Społeczne	80
2.2.3. Prawo unijne	82
3. Zakaz przemocy w pracy jako prawny transplant	88
4. Ochrona przed przemocą w pracy w Stanach	
Zjednoczonych Ameryki	91
4.1. Uwagi ogólne	91
4.2. Zakres ochrony przed przemocą w pracy	93
4.3. Przemoc w pracy a obowiązki pracodawcy	103
5. Kanada	105
5.1. Uwagi ogólne	105
5.2. Zakres ochrony przed przemocą w pracy	107
5.3. Przemoc w pracy a obowiązki pracodawcy	111
6. Francja	113
6.1. Uwagi ogólne	113
6.2. Zakres ochrony przed przemocą w pracy	115
6.3. Przemoc w pracy a obowiązki pracodawcy	121
7. Niemcy	124
7.1. Uwagi ogólne	124
7.2. Zakres ochrony prawnej przed przemocą w pracy	125
7.3. Przemoc w pracy a obowiązki pracodawcy	129
8. Belgia	131
8.1. Uwagi ogólne	131
8.2. Zakres ochrony przed przemocą w pracy	132
8.3. Przemoc w pracy a obowiązki pracodawcy	137
9. Inne porządki prawne	139
9.1. Uwagi ogólne	139
9.2. Zakres ochrony przed przemocą w pracy	140
9.3. Przemoc w pracy a obowiązki pracodawcy	145

Rozdział III

Polskie standardy ochrony przed przemocą w pracy	147
1. Uwagi wprowadzające	147
2. Historia kształtowania się regulacji przeciwdziałających przemocy w pracy w polskim systemie prawnym	148
3. Konstytucyjny standard ochrony przed przemocą w pracy	158
4. Prawnokarna ochrona przed przemocą w pracy	162
4.1. Uwagi wprowadzające	162
4.2. Przemoc w pracy a odpowiedzialność za przestępstwa przeciwko prawom osób wykonujących pracę zarobkową	164
4.3. Przemoc w pracy jako przestępstwo i wykroczenie	168
5. Przemoc w pracy a cywilnoprawna ochrona dóbr osobistych	176
6. Ochrona przed przemocą w pracy w zatrudnieniu pracowniczym	181
6.1. Uwagi wprowadzające	181
6.2. Molestowanie i molestowanie seksualne	184
6.2.1. Zakres ochrony przed molestowaniem i molestowaniem seksualnym	184
6.2.2. Charakter prawny odpowiedzialności pracodawcy za molestowanie i molestowanie seksualne	191
6.2.3. Roszczenia przysługujące ofiarom molestowania i molestowania seksualnego	195
6.3. Mobbing	199
6.3.1. Zakres ochrony przed mobbingiem	199
6.3.2. Charakter prawny odpowiedzialności pracodawcy za mobbing	204
6.3.3. Roszczenia przysługujące ofiarom mobbingu	206
6.4. Ochrona przed innymi przejawami przemocy w pracy	214
7. Ochrona przed przemocą w pracy w zatrudnieniu niepracowniczym	216
7.1. Uwagi wprowadzające	216

7.2. Ustawa wdrożeniowa	216
7.3. Zatrudnienie niepracownicze typu cywilnoprawnego	220
7.4. Zatrudnienie w ramach umowy o praktykę absolwencką	225
7.5. Odbywanie stażu przez bezrobotnych	226
7.6. Zatrudnienie służbowe	229
7.7. Zatrudnienie penalnoprprawne	232
7.8. Działalność wolontariuszy	234

Rozdział IV

Ochrona przed przemocą w pracy w Polsce – uwagi

krytyczne	237
1. Dyferencjacja poziomu ochrony osób świadczących pracę	237
2. Niejednoznaczność obowiązku przeciwdziałania przemocy w pracy	245
3. Ochrona przed przemocą w pracy pracowników tymczasowych	249
4. Przemoc w pracy jako naruszenie przepisów bhp	253
5. Podobieństwa pomiędzy definicjami mobbingu, molestowania i molestowania seksualnego oraz ich konsekwencje	258
6. Przemoc w pracy a związki zawodowe i inni przedstawiciele pracowników	260
7. Nadzór nad przestrzeganiem przepisów zakazujących przemocy w pracy przez Państwową Inspekcję Pracy	263
8. Wnioski	267

Rozdział V

Przeciwdziałanie przemocy w pracy w praktyce	277
1. Zarządzanie ryzykiem przemocy w pracy	277
2. Ocena ryzyka przemocy	280
3. Metody przeciwdziałania przemocy w pracy	283
3.1. Dobór środków prewencyjnych	283
3.2. Rekrutacja odpowiedniego personelu	285
3.3. Wdrożenie polityki antyprzemocowej	289
3.4. Szkolenia antyprzemocowe	299

3.5. Monitoring	301
4. Weryfikacja wdrożonych środków.....	302
Zakończenie	323
Bibliografia	327